

KIIRTŐS

Pilisszentlászlói Hírmondó

Önkormányzati támogatásban nem részesülő cenzúramentes havilap

Vadászház, kolostor, templom

A jelenlegi templom helyén évszázadokkal ezelőtt II. András uralkodása alatt épült vadászház állt. Ez a vadászház lett később a tatárjárást követően IV. Béla király (akit megillett a „második honalapító” jelző, által lett adományozva a Pilisben akkoriban alakult pálos szerzetesrendnek. Boldog Özséb, az esztergomi püspöki tanácsosa kanonokból lett rendfőnök közreműködésével lett a szerzetesek igényeinek megfelelően monostornak építve. A XIV. század elejére már virágzó élet lehetett a monostorban, hiszen V. Kelemen pápa megbízásából Gentilis bíboros, pápai legátus az épület falai között próbálta békekötésre bírni az Anjou családból származó Károly Róbertet és a felvidék legfőbb hadurát Csák Máté trencsényi grófot. Azért, hogy a megkötött békét egyik fél sem tartotta be, arról nem a monostor falai tehetnek.

A fenti esemény, amely döntő befolyással bírt nem csak Magyarország, de közép- Európa történetében is igazolja azon feltevést, hogy a monostornak jó híre volt, hiszen az egyházfők és a világi nagyurak is ezt választották tárgyalásuk helyszínéül. Az, hogy Tristíanus, a pálos rend főnöke idős korára ide vonult vissza és itt is halt meg, tovább erősíti ezt a feltételezést. Tehát, minden bizonnyal a Pilisben lévő három kolostor közül ezt kedvelhette a legjobban. A közösség több mint két évszázadon át, élte virágzó életét. Az Árpádházi uralkodók

utáni királyaink is támogatták adományokkal az itt élő szerzeteseket.

A mohácsi vészt követő esztendőben szerzeteseink a török hódoltság elől a Felvidékre Elefantov településen lévő szintén pálos kolostorba találtak menedéket. Ezzel a vadászházból lett monostor és községünk első időszaka is véget ért. A török kiűzése és Rákóczi dicsőséges szabadságharcának leverése után, az 1700-as évek első felében települtek ismét vissza a pálosok, akik magukkal hozták a környékükön toborzott családokat. Természetesen ezek között olyan magyarok is lehettek vagy voltak, akik a török elől északra húzódtak és ott másfél évszázad alatt, elszlovákosodtak. Tény, hogy a közösség az 1750-es évekre már annyira megerősödött, hogy megépítette a plébánia házat.

Néhány év múlva a monostor romjait kezdték rendezni. Írás van róla, hogy a még meglévő falakat gondosan bontogatták, a köveket, téglákat letisztították. 1769 őszére az épülő templom helyét megtisztították a törmeléktől és előkészítették az építési anyagokat a falazáshoz. 1770 tavaszán kezdődött az építkezés, a szerzetesek által hozott szakemberekkel. A munkálatokban a szerzetesek és a betelepült lakosság is részt vett. Az építőanyag a bontásból kiszedett megtisztított kő és téglavolt. Mivel a bontott anyagok közül a kő volt többségben, a falakhoz leginkább a követ használták. A téglával spórolni kellett, hiszen abból

épültek a díszpárkányok és a boltövek.

A ma már védett műemlékű templomunk provinciális barokk stílusban épült, homlokzati sisakfödeles toronnyal, alatta kőkeretes kapuval, a kőkeret csúcsán a pálosok címerével. A kőkeret egyértelműen a pálos kolostorból való. A bejárat homlokzat kapu fölötti három szobor fülkéje üres. Belül, hajója kéttengelyes, két oldali ablakkal, szentélye egytengelyes. Egyetlen ablak van a baloldali falán. Építőmesteri szempontokból alaprajzilag több jól elkülönített részből – a szentélyből, a hajóból, a bejáratból és a torony felépítményéből áll. A szentély és a hajó téglaboltozatai jellegzetesen barokk építészeti megoldásúak, csehsüveg boltozattal készültek. A kórusra kétoldalt nyílt lépcső vezet fel, merész ívű megoldással, amely a jeles magyar pálos építészet méltó emléke. Érdekességgént meg kívánom jegyezni, hogy a szentélyt azért építették mélyebbre, hogy az oltár mögött helyet teremtsenek a sekrestye felszerelése számára. A nagyméretű oltárkép a páncélba öltözött sziklából vizet fakasztó Szent Lászlót ábrázolja. A király fölött Jézussal a karján a Madonna jelenik meg, a hegyes tájba boruló felhők között. Az oltár két oldalán Szent István király és fia Szent Imre herceg szobrai állnak. Érdekességgént néhány főbb méret a templomunkról. Külső hossza: 20,80 méter, szélessége: 9,60 méter. A hajó bejárat feletti boltozat alsó fesztávolsága: 7,50 méter. A párkány valamint a belső magasság: 8,70 méter. Gerincmagasság a járdaszinttől 13, 70 méter.

Az építők minden elismerést megérdemelnek, hiszen az akkori viszonyokhoz képest mindössze két év alatt készültek el ezzel a remekművel. Akkoriban nem volt habarcskeverő, modern állványzat, felvonó, emelőgépek, különböző elektromos szerszámok. Nem használtak vasbetont és fűrészelt árút sem. Ezeken kívül nagyon fontos, hogy nem állt rendelkezésre annyi munkaerő és pénz az építkezésre, mint esetleg egy városi, vagy nagyobb község által épített templom esetén. Barokk stílusú templomunk mégis elkészült, és hogy szakszerű munkát végeztek elődeink, mi sem bizonyítja jobban, mint az, hogy a sok vihart megélt, most már éppen 250 éves épület szerkezetében még egy hajszálnyi repedés sem található.

Sajnos derék szerzeteseink nem sokáig élvezhették a verejtékes munkával megépült művüket. Mária Terézia fia II. Ferenc József, a kalapos király, aki 1780 és 1790 között uralkodott, többek között az egyetlen magyar alapítású és kedvelt pálos rendet is megszüntette. A szerzetesek többsége Lengyelországba vándorolt.

Községünk ezek után a pilismaróti egyházi vallásalapítványhoz került. Az 1772 – ben még faszervezettel készült tornyot 1805 – ben téglafalazattal egészítették ki. Ekkor nyerte el jelenlegi formáját. Az 1875 – ös felújításkor, csupán a torony kapott új zsindelyt. A nagy tetőn csak felújítási munkálatokat végeztek.

1892 – ben a helyi plébános szervezésében, községi adományokból, elkészült az új orgona. Az 1898 – as esztendőben a templom hajója új cementlapot kapott. Szintén ebben az évben, július 31 – én új cementlap burkolatot kapott. Szintén ebben az évben, július 31 – én az új kereszt kupolán való elhelyezése, gondos szakmai előkészítést igényelt. A kereszt felszentelésére sok hívő volt kíváncsi.

A tornyot és a kupolát körbe kellett állványozni. Kidugó állványzat segítségével húzták fel a nehéz, négy méter magas tölgyfából készült aranyozott keresztet. A munkálatokat valamint a kereszt elkészítését az erre szakosodott szakemberek végezték. A munka befejeztével többek között még mozsárágyú durroztatásával is üdvözölték a felállított keresztet. 1903 – ban, a rossz állapotban lévő oltárt újíttatták fel. A 130 éves zsindelytetőt többszöri javítást követően 1905 – ben új palára cserélték.

1917. február 19. szomorú nap templomunk és egyházközösségünk életében. Ezen a napon a közoktatásügyi miniszter elrendelte, hogy a harangokat hadicélokra át kell adni a hadvezetőségnek. Az átvevő mérnök a legsúlyosabb 121 kg. súlyú harangot levitette a toronyból. Gyermekkorom idősebb emberei elbeszélése szerint processzióval, a nép pedig sírva kísért Szentendrére. 1926-ban a hívők gyűjtéséből, valamint Erdőközbirtokossági adományokból elkészült és helyére került az új harang. 1930 – ban a templom körüli temető tisztításakor, még mindig találtak a volt kolostorból származó falmaradványokat.

Templomunkon a XX. század második felétől

többször történtek felújítási, karbantartási munkálatok:

- 1966 külső vakolás
- 1982 belső meszelés, oltár felújítása
- 1992 új tetőszerkezet, cserépfedés, külső vakolás
- 2002 belső lábazat vakolat, belső festés
- 2004 vízelvezetés, a bejárat kockakő burkolata.

- 2021 – től Tibor atya kitartó törekvésének köszönhetően történik az 1898 készült idén éppen 125 éves orgona felújítása, melyet a műemlékvédelmi hatóság szabályzatai hátráltattak. Ennek ellenére még idén ünnepélyesebbé, meghittebbé fogja varázsolni szentmiséinket, itt a Pilis legmagasabban fekvő falujának templomában.

Hazudott

...Joe Biden Kievben, amikor azt mondta, hogy „az egész Világ az ukránok mögött áll, és az oroszok az egész Ukrajnát elakarják foglalni. Az emberiség többsége nem áll Ukrajna mögött. Ázsia, afrika és Dél Amerika országaiban sem, mert csak az orosz lakta területeket foglalták vissza. Gorbacsov feltételek nélkül adta vissza Közép – Európát. „Cserében” NATO tagok lettünk, sőt ezt még az ukránoknak is megígérték. Lengyelország és Románia rakétákat kért és kapott az USA – tól, és Ukrajna is ezt tette volna. Moszkvától kevesebb

mint 500 (ötszáz) kilométernyi távolságra. (Budapest - Prága távolság). Biden ünneplőben ígérgetett. Zelenszi pedig zöld „melós” nadrágban és fekete pulóverben követelődött a fűtött, tágas ukrán parlamentben. Miközben a kényszersorozottak drónokról lövik a havas gödreikben. Folyamatosan zúgtak a légvédelmi szirénák, pedig Biden után Puzin volt a második, akit értesített a kijevi érkezéséről. Európa vesztesége – az USA nyeresége

Losonci Miklós

Évértékelő közgyűlés

Pilisszentlászlói Polgárőr- és Önkéntes Tűzoltó Egyesület 2023.03.25-én tartotta meg a 2022. évi beszámoló közgyűlését.

A rendezvény vendége a Pest Vármegyei Rendőr-főkapitányságtól Dr. Gyetvai Tibor r. ezredes, rendőrségi főtanácsos, rendészeti főkapitány helyettes, és Dr. Kovács Sándor r. ezredes a

Nemzeti Közszerződési Egyetem mesteroktatója - az NKE Polgárőr Szervezetének vezetője volt.

A közgyűlésen két fő híján teljes volt a tagsági létszám, ezért a közgyűlés megtartásának nem volt akadály. A rendes tagságokon kívül pártoló tag is jelen volt, az egyesület rendezvényén.

A közgyűlést festői helyen a Pilisi Parkerdő Zrt.

Szentendrei Erdészeti Síkárosi Erdésházban került megrendezésre. A közgyűlés levezető elnökének Mihics József ny. r. főtörzssászlós egyesületi elnököt választották meg, aki az elnökségi beszámolót is tartotta. A 2022-i évi tevékenységről szóló beszámolót követte a kötelező napirendi programként, az egyesület tavalyi gazdálkodásáról szóló jelentés ismertetése, s a felügyelő bizottság jelentése.

A 2022. évi értékelésénél ki lett hangsúlyozva, hogy az egyesületünk a különböző rendezvényeket, és egyéb biztosítási feladatokat felkészülten, professzionálisan hajtotta végre. Ezen megállapításokat több alkalommal a szervezők, illetve a rendőrség képviselői is kihangsúlyozták, illetve jelezték, az eseményt követő értékelésükben. Az egyesület tagjai az év folyamán 1054 órát teljesítettek, s 30 órát közösen a rendőrséggel. A helyi közoktatási intézmények oktatási épületeiken kívüli eseményeiknél - felügyeleti tevékenységet ellátva - többször közreműködtek köz-megelégedettségre.

A rendőrséggel, körzeti megbízottal közös szolgálatokról, az egyes szervezetekkel való

együttműködésről is szó esett. Az egyesület elnöke a beszámoló elején külön kitért az önkéntes tűzoltói feladatokra, ismertetésre került a Váci Katasztrófavédelmi Kirendeltség 2022-évi felügyeleti ellenőrzés értékelése. Továbbá kiemelte a Duna- Ipoly Nemzeti Park Igazgatóságával való kapcsolatot a természetvédelmi feladatok tükrében. A megjelent tagok egyhangzóan egyetértésben fogadták el az elnökség részletes beszámolóját.

Az egyesület pénzügyi gazdálkodásával kapcsolatosan részletes ismertetésre került sor, majd a 2022-es év pénzügyi gazdálkodásának elfogadása szintén egyhangúan történt.

A beszámolók után Főkapitány-helyettes Úr megköszönte minden polgárőrnek az éves munkáját, majd kitért egyéb a közbiztonságot, közrendet és a közlekedést érintő feladatokra.

A közgyűlést követően kötetlen beszélgetés folyt a meghívott vezetők részvételével, mely barátságos légkörben zajlott.

Pilisszentlászlói Polgárőr-és
Önkéntes Tűzoltó Egyesület

A három bajtárs

Tudni kell nagynak lenni és annak maradni. Ilyen gondolatok vezérelték magasságra nézve a legkisebbiket, de az akkori, most már bátran mondjuk „ÁTKOSBAN” a legbátrabbat. Mi is Gábor barátommal bátrak voltunk, mert a nagy költőnk Ady Endre szavait idézve: „legkülömb ember a bátor, csak egy külön van, aki még bátrabb!”

- Nos mint a népmesékben József, amint a képen is látható magasságra a legkisebb, de mint a legbölcsőbb abban a korban az 1960 – as évek végefelé is megállta helyét, mint iparos becsületességben, és mint ifjú esztorgályos mester szakmailag is. Nagyon is megállta, annyira, hogy ez már összeférhetetlen volt, a kommunista eszmékkel, hiszen nagyobb megrendeléseket teljesített, mint a kisebb, vagy közepes szintű vállalatok.

Nos, ez nem volt kedvére a járási – városi pártvezetésnek, mivel nem felelt meg a kommunista eszméknek.

Stollár Gábor villamos mérnök barátunk kicsit később kért villanyszerelői iparengedélyt az akkori kistelepülési adókedvezményt kihasználva szülőfalumban Pilisszentlászlón. A rendszerváltásig kisiparosként, azóta vállalkozóként ténykedünk. Debreceni József

legidősebb bajtársunk immár több mint 55 éve jómagam 53 éve, Stollár Gábor barátunk idén jubilál az 50 éve váltott iparengedélyével.

Amint a képen is látható, az évek elszálltak, de vidámságunk és igaz barátságunk megmaradt.

F R

Feltámadás Vendégségben szegényeknél

Mikor volt akkor volt, de régen volt az, mikor Úr Jézus felkelt a halálból és még negyven napig járt a földön. Nos elment tapasztalni jó lelkűek e, az emberek, vagy gonoszak. Tanítása szerint élnek –

e, ahogy megparancsolta. Történt egyszer, hogy az Úr Jézus átváltozott öreg koldussá és egyedül indult a faluba, amikor éppen a megbocsátás ünnepe volt és minden házban a lakmározás ideje volt. Kopog rögtön az első háznál a jó módú gazdánál, de a gazda kemény ember, koldusra ráúszítja a kutyát, de sajátmaga is elzavarja:

- Mit akarsz itt, minek jöttél éppen hozzánk? Lusta, kéregetők számára nincs egy darab kenyér sem, nem még kalács! Az Úr Jézus szó nélkül megfordul és magy a legszegényebb házikóhoz, a falu másik oldalán. Házikó nem nagy, szegényes, és ha szegényes a házikó, az emberek is szegények, akik benne laknak, szegény özvegyasszony öt gyermekkel. Úr Jézus kopog az ajtón, és nem kopog hiába. Gazdasszony kézséggel nyit ajtót, és kedvesen fogadja, szívből: Üdvözöllek, kedves zarándok, tedd le magad nálunk, pihend ki magad. Ma van nálunk a megbocsátás ünnepe, de a mi házikónkban, szegényes a lakoma. Csak káposztát főztünk, és süttöttünk hozzá lepényt, de hála

Istennek, lenne ilyen termés, hogy ne kelljen éhezniük!

Gazdasszony kötényével törli a padot az asztalnál, Úr Jézus mosolyogva leül. A szegényes asztalhoz,

mennyei fény sugárzik arcából. Imára kulcsolja kezét, és megáldja az asztalra rakott ételt. S – lám az egyszerű ételek átváltoznak finomabbnál-finomabbakra. Teli van az asztal a legfinomabb ételekkel. Ekkor az anyának és gyerekeknek fennakad a szemük, kezdik felfogni, hogy ki rejtőzködhet a koldus öltözetben. Térdre esnek Úr Jézus előtt, de ő sugárzó arccal, szeretettel bátorítja őket, hogy fogjanak hozzá a lakomához.

Lakoma befejeződik, gyerekek hozzásimulnak Úr Jézushoz, mint apjukhoz,

csiripelnek körülötte, énekelnek szép énekeket. Ő simogatja fejüket és mondja nekik: - Csak legyetek mindig jó gyerekek, halálotok után vár benneteket az örök mennyei lakoma! Úr Jézus elmegy, gyerekek kísérik az utca végéig. Mikor visszatérnek a házikóba, látnak két újabb csodát:

Úr Jézus hagyott nekik teljes kamrányi ételmet, helyén ahol ült az asztalnál, még sokáig világított a fény.

Maros Madacov Karácsonyfánál c.
elbeszéléseiből fordította: F R

Hírek a Község házáról

Pilisszentlászló Község Önkormányzat Képviselő – testületének ülése

Pilisszentlászló Képviselőtestülete legutóbbi ülését 2023 március 14 – én tartotta a Szlovák teremben. Jelen volt képviselők Tóth Attila polgármester, dr. Illés György alpolgármester, Kiss Mónika, Petkó Gábor, Vanyák Imre képviselők. Az ülésen nem jelentek meg: Elsík Tamás, Dr. Tóthfalusi Anna képviselők. Hivatalból jelen volt az ülésen: dr. Bartha Enikő aljegyző.

Tóth Attila polgármester miután köszöntötte társait, sürgősségi indítványként: „ a Pilisszentlászló, turisztikai bázispont környéki ingatlanok megvásárlásáról.”. Javasolta, hogy a sürgősségi indítványt 6. napirendi pontként a két ülés közötti eseményekről című napirendi pont előtt tárgyalják. Egyszerre fellendült kezekkel elfogadták a javaslatot.

1. Jelentés a lejárt határidejű önkormányzati határozatok végrehajtásáról.

Napirendi pontnak előterjesztője falunk első embere volt. A jelenlévő testületi tagok kézfentartással beleegyezésüket adták az elhangzottakhoz.

2. Előterjesztés a Szentendrei Rendőrkapitányság kapitányságvezetői beosztásának betöltésére tett javaslat véleményezéséről.

Polgármester miután ismertette az előterjesztést, a testület egyhangúlag egyetértett **Dr. Turi-Kovács**

Áron Péter rendőr alezredes Szentendrei Rendőrkapitányság kapitányság vezetői kinevezésével.

3. Előterjesztés a sportpálya, a vízmű és Ribnyicska környékének fejlesztése érdekében.

Polgármester ismertette az előterjesztést, mely szerint a módosítás megfelelő módon ismertette lett különböző módon és helyeken.

A testület egyhangúlag elfogadta az előterjesztés mind az öt pontját.

4. Előterjesztés a „Csapadékvíz elvezetés és tározás tervezés tárgyú közbeszerzési eljárás bejárásáról.

Tóth Attila polgármester ismertette az előterjesztést, melyben kifejtette, hogy a közbeszerzést tevaly elkezdtek, nagyon hosszú bonyolult folyamaton vannak túl. Benne van a pakliban, hogy lesz vitarendezés, mert az első két helyezett ki kell zárniuk. Ha így lesz, akkor még tovább lassítja a folyamatot. A KEHOP pályázattal november 30 –ig el kell számolniuk. A tervezés 220 napot vesz igénybe. A nyerte cég már megvan. Mivel nagy cég meg birkózik a feladattal.

Dr. Bartha Enikő aljegyző: elmondta, hogy ezt bizony név szerint kell megszavazni. Úgy is lett a külön készült jegyzőkönyv alapján látható, hogy egységben az erő. Tehát mindenki megszavazta.

5. Előterjesztés a 2023. évi összesített közbiztonsági terv elfogadásáról.

Polgármester elmondta, hogy a TOP – PLUSZ pályázathoz kapcsolódó út és parkolóépítés közbeszerzési eljárását tartalmazza az idei terv. Az ügyi hatóságnak beadták engedélyezésekre a terveket. Itt is van Előzetes Vizsgálati Dokumentáció. Úttervet nem engedélyezik EVD nélkül. A terveket a szabályozási terv módosításával kapcsolatos lakossági fórumon is ismertette. Úgy gondolja, hogy ez a beruházás, jövő tavasszal lesz kész.

Tervezői költségbecslés 200 millió Ft.
A testület egyhangúlag megszavazta a javaslatot.

6. *Sürgősségi indítvány a Pilisszentlászló, turisztikai bázispont környék ingatlanok megvásárlásáról.*

Polgármester előadta, hogy megkereste a 014/35 helyrajzi számú ingatlan tulajdonosa, hogy eladná a tulajdoni részét. Ez a gumipálya mögötti terület 1116/1296 – od részben az ingatlan önkormányzati tulajdonában van, ez kb 330 m2. A sürgősségi indítvány másik része a 014/19 helyrajzi számú terület a sportpálya és a vízmű között található.

7. *Tájékoztató a két ülés közötti edeményekről.*

Polgármester az Óvodában történt fűzfa gallyának letöréséről, és az ezzel kapcsolatos továbbiak minéntjéről beszélt.

Dr. Illés György alpolgármester a Tölgyfa utcai kátyúkról beszélt.

Kiss Mónika alpolgármester jelezte, hogy őt a Béke utcai kátyúkkal kapcsolatban keresték meg. Néhány további rövidke fészolálás, érdeklődést követően Polgármester 18: 50 órakor lezárta a békés légkörben lefolyt, lakosság részéről érdeklődés nélküli tanácskozást.

Kielemezte: F R

46-ból

A negyvenhat emberi kromoszómánk egyike egyértelműen eldönti, hogy fiúk vagyunk – e vagy lányok. Márpedig minden sejtünket a saját génjeink építik fel a saját kromoszómáinkból. Aki felszíni operációsorozatokkal ellentétes látszatot akar kelteni az emberiségellenes bűnöző. AZ GENDERIZMUS SKIZOFRÉNIA, tudathasadás, de az átváltozás lehetetlen. Mindenki annak jó – ami. Ellenkező neműnek esélytelen.

Két milliárd évvel az élet megjelenése után az emberiség képes lett a klónozásra, de a természet már két milliárd évvel ezelőtt eldöntötte, hogy a klónok nem újszülöttek születnek, hanem az anyjuk életkorával. Egy középkori élőlény klónja – középkorúnak születik. Az emberiség erkölcstelen és gátlástalan, de természet ab ovo (eleve) megvédte magát az emberi gátlástalanság ellen. Az emberek nemét nem csak a külsejük határozza meg, hanem minden sejtjük minden génjének 46 kromoszójából egy. Így felcserélhetetlen a nemünk.

Leánykérés

- Eljegyezhetem- e a lányát – kérdeztem leendő székel apósomat. Mire így válaszolt: - Immár mindegy! Évi egy hét együttlét mellett, lehetetlen lett volna összeveszni velük, és nekik is velem.

„Tízezer lépés kéne csak”

A megodás: el kell menni (kerékpáros) postásnak. Napi minimum húszezer lépés is garantált.

Változó időjárás

Egy emberöltő alatt nagyott változott időjárásunk. Karácsony helyett Húsvétkor havazott.

Fotó: Franyóné Pálincás Margareta

Székel mondás

„Ez a kis rossz elmúlik, és jó nem lesz.”

Szrdce nye szluga

A szív nem szolgál. Tartja a lengyel közmondás. A lelkünk „örökre” változatlan marad. A testünknek viszont minden atomja két évenként teljesen lecsrlődik a folyamatos anyagsréllel. (étkezés, légzés, kiválasztás, stb.)

Dicséret

Apósom mondta, hogy: - A szüleim nekem nem Ilonkát akarták feleségül, de a másik még olyan sem lett volna. Anyósom ettől a dicsérettől nagyon nagyon boldognak érezte magát.

Mesterséges intelligencia...

Nyugati kutatása közben a természetes bunkóság terjeszkedik. Feltartóztatlanul. A migrációval.

Losonci Miklós

Matek

Lenín elvtárs egyenlete szerint: szocializmus meg elektromosítás egyenlő kommunizmus. Sztálin erőltette a trolikat, mert imádta őket. Pedig a troli is egy eszement marhaság. 12 (tizenkét) év múlva már csak elektromos autókat szabad gyártani az EU – ban. Méregdrága árammal működőket. Aminek az előállítása brutál környezetszennyező. Az elektronmag rákkeltőbb még a kipufogó még a

kipufogógázoknál is, és a világításra mretezett elektromos hálózatunk az első másodpercben elfüstölne (leégne) ha minden autót róla akarnának feltölteni. A tények és a valóság sosem érdekelte a nagyhatalmak vezetőit. Akinek hatalma van, annak miért kellene gondolkodnia? A búzában is az üres kalász tartja legmagassabban a fejét!

Losonci Miklós

Rumunskí Slováci

Prví Slováci prišli do Rumunska koncom 18 storočia .Vtedy sme boli súčasťou Rakúsko - Uhorska , tak sa jednalo o presun obyvateľov v rámci jednej krajiny. Slovenské rodiny sem prichádzali na pozvánku uhorských grófov, ktorí vlastnili veľa lesov a na ich klčovanie potrebovali pracovnú silu. Drevo sa potrebovalo ako palivo do sklárni . Vyrúbaná časť územia im zostávala na ktorej mohli potom hospodáriť.

Málokto asi vie, že významným Slovákom s

rumunskými koreňmi bol Michal Dočolomanský. Jeho otec, rodák zo Sv. Juru, vzdelával Slovákov v Rumunsku v dedine Boromlak, kde postavil aj sochu – kópiu sochy Ježiša vykupiteľa z brazílskeho Rio de Janeiro. Z týchto končín pochádzala aj Florianna Bodea, rodená Rumunka, ktorú si vzal, naučil ju po slovensky a neskôr sa s ňou presťahoval na Slovensko.

Imrich Fuhl

Román szlovákok

Az első szlovákok a 18. század végén érkeztek Romániába. Akkoriban Ausztria - Magyarország részei voltunk, tehát egy országon belüli lakosátadás volt. Magyar grófok meghívására jöttek ide szlovák családok, akiknek sok erdőjük volt, és munkaerőre volt szükségük a levágáshoz. Fára volt szükség üzemanyagként az üvegházhoz. Számukra maradt a levágott földrész, amin aztán tudtak gazdálkodni.

Valószínűleg kevesen tudják, hogy Michal Dočolomanský jelentős

román gyökerekkel rendelkező szlovák volt. Édesapja, Sepsiszentgyörgy szülöttje. Romániában oktatta a szlovákokat Boromlak községben, ahol szobrot is épített - a megváltó Jézus szobrának másolata a brazil Rio de Janeiro-ból. Ezekből, a régiókból származik Florianna Bodea, született román, akit feleségül vett, megtanította, szlovákul majd később Szlovákiába költözött vele.

Fuhl Imre

Kutatásra készen

Egyik polgárőrünket 2023.04.01 napon, szombaton értesítette egy anyuka, hogy gyermeke több órája elment játszani és nem találja. Erről polgárőrségünk elnökét értesítették, aki megkezdte a többi polgárőr kiértékelését és a szervezést a kutatás végrehajtásához. Mindeközben az anyuka ismételten telefonált, hogy gyermeke előkerült, így nem volt szükség semmilyen beavatkozásra. Egyesületünk tagjai szabadidejükben végzett tevékenységét megszakítva ismételten készen álltak, hogy segítsenek a bajban.

Pilisszentlászlói Polgárőr- és
Önkéntes Tűzoltó Egyesület

Csodálatos szépművű orgonánk

Nagyon hosszú szakszerű felújítás után, Tibor atyánk nagyszerű radikális intézkedés sorozatait követően, Húsvét vasárnapján tartott szentmisén végre megszólalt a neobarokk stíkusú orgonánk.orgonaművész szívvel – lélekkel való szereplésével meghittebbé varázsolta keresztény hitvallásunk kiemelkedő ünnepét. Felújított orgonánk ünnepélyes felavatása későbbi időpontban lesz megszervezve.

Fotó: Franyóné Pálinkás
Margaretta

Nem csak jogi kérdés

Bár az is. A nemváltoztatás biológiai lehetetlenség. Nem leoperálgatásokról szól a történet. Minden szervünk (vese, máj, tüdő bőr, idegrendszer, emésztőrendszer, izomzat, stb) minden sejtjének minden 46 – ik óriás óriás fehérjemolekulája vagy férfi vagy női. Amit nemátalakításnak neveznek az ivartalanítás, sterilizálás. Emberiség elleni bűncselekmény. 2 milliárd éve, az élet megjelenése óta a lét és fajfenntartási ösztön biztosítja az élet fennmaradását a Földön. Egyetlen méh vagy hangya kolónia sem túrná a kas vagy a boly

elfoglalását idegen rajok által. A honvédelem elidegeníthetetlen joga a nemzeteknek is. A migráció ellenében is.

Kanadai unokatestvérem keresztény iskolába járattja a kislányát, de a bejárat fölött nem egy kereszt látható, hanem egy szívárványos zászló. Torontóban. Idáig sülyedtek. A „nemátalakításnak” nevezett kasztrálás ellen a szülőknek tikos tiktakozniuk. Az átoperálásnak nevezett ivartalanítást támogatják.

Losonci Miklós

Tömör marxizmus

Így hívtuk a Kádár-rendszerben a gumibotot. A rendőrök tömegoszlató felszerelését. Az osztrák – magyar monarchiában erre a célra szuronyos puskákat alkalmaztak, tizcentis löszerekkel. Egy maroklófegyver (pisztoly) hússzor könnyeb, tízszer pontatlanab és ötször gyöngébb lett volna a csernovai tömegoszlatáskor. Sajnos szuronyos puská volt a „tömegoszlató eszköz” a gumibot helyett. Aránytalanul túlméretezett a kődobálás ellen. Ma már a gumilövedéket is sokaljuk, de

százötven éve még a kard is általános volt. Ma az angliai bobiknak még pisztolyuk sincs. Mégis rend van. Az USA –ban viszont bárki vehet még sorozatlövő géppisztolyokat is. A gyerekek fogócskázás helyett lövöldöznek az iskolákban. Amikor 17 (tizenhét) embert lőttek le egy moziban, Obama azt mondta, hogy: - Ez azért volt, mert a többieknek nem volt géppisztolyuk. NE ÖLJ! Az összes többi parancsolat fölösleges ehhez az egyhez képest! Ne ölj!

Losonci Miklós

Székely humor

A gyerek elkésik az iskolából, a tantó néni megkérdezi:

- Miért késtél Pistike?

- Hát tudja tanító néni édesanyám szült.... Pelenka ide, melegvíz oda, elkéstem na.

- Hát nálatok nem a gólya hozza a gyereket?!

-Ááá... dehogy tanító néni... mi szegények vagyunk, így hát édesapám csinálgassa otthon.

Losonci Miklós

Székely mondások

-Nem voltam éhes, mégis jól laktam.

-Ha jössz leszel, ha hoztál – eszel.

-Bort még szőlőből is lehet készíteni.

-A részeg ember és a rongyos gyerek mindig legelől akar állni.

-Kis sebességgel és nagy szerencsével lehet legtovább eljutni.

-Ki teli hassal megy az ágyba nyugtalan lesz annak álma. Hát még annak, aki üres hassal megy aludni.

-Engem nem bántottak a milicián, de annyit mondhatok, hogy innen veretlenül még nem jött ki senki.

-Használni kéne sebesen, mert kávé lesz (megromlik, ha nem fogyasztják).

-Állatbéli kárért nincs miért búsulni (amikor megette a tehenet a medve).

-Ehely a sirülőben (itt a kanyarban).

-Le azon – lefelé. Fel azon – felfelé.

-A hozzászólás nekem nem kezemügye.

-Minden levesek közt a rántotthús a legfinomabb.

Losonci Miklós

Olvasói levelezés – hozzászólások

Hozzászólás a halálkanyar című cikkhez

A "sötét középkorban" sem haltak meg annyian, mint a fejlett XX – ik században. Muhi csatáról (1241) és a mohácsi vészről (1526) nem is mi tehattunk. Az olasz és orosz frontokon, és a málenki robotban viszont kipusztult a magyar férfilakosság egynegyede. Aki volt katona, az tudja, hogy a háborúban a parancsmegtagadás –

azonnali főbelövést jelent. Ezért van a tiszteknek pisztolyuk. Az engedelmesség viszont sokéves kinszenvedés utáni kínhalált.

Ferenc József az I. világháborúban és Horthy Miklós II. világháborúban történt felelősége megkerülhetetlen. Luxus kastélyaikból küldték a kínhalálba nemzeteiket. Az olasz és orosz „honvédelmünk” semmivel sem indokolható! Akik valami csoda folytán, sok év kinszenvedés után haza jutottak, azokkal itthon Jányi kezdett üvöltözni. Miszerint: „Nen vagytok méltóak a magyar anyáitok csókjaira!” A tíz parancsolatból elég lenne egyetlen egyett, de azt feltétlenül betartani: NE ÖLJ. Mert kard által vész el, aki kardot ránt. Kivétel a tényleges honvédelem. Itthon – helyben, és hódítóként messze idegenben!

Losonci Miklós

Kedves Szerkesztő Úr!

Felvidéken születtem, itt is éltem- életem, most már, mint nyugdíjas történelem – irodalmi szakos tanár, hátralévő napjaimat. Jelen voltam itt Pozsonyban néhány könyvbemutatóján. (Pochodovali na smrt – Menetelés a halálba, Jánosik mítosz vagy valóság, Slovenské osúdy. Milan Ferko úrnak szintén nagy barátja voltam. Rövid bemutatkozásomat befejezve rátérek a lényegre. Mint az eddig megjelent Kürtös – Trubník mindegyikét, ezt is végigolvastam. A legutóbbi Kürtös - Trubník vezércikke a „HALÁLKANYAR” nagyon megragadott. Mielőbb elkezdene szárnyalni a fantáziája, írom. Édesapám még a Trianon előtti Történelmi Magyarországon született és ott végzett, mint műszaki tiszt a Ludovikán. Tőle örököltém affinitásomat a történelem iránt. Nos akkor szeretném, ha leköznélne kiegészítésként a már fentiekben említett „Halkanyar” cikkéhez az alábbiakat:

A második világháború az emberiség történetének legnagyobb fegyveres konfliktusa volt. Lengyelország németek általi lerohanásával 1939. Szeptember 1 – én kezdődött és Japán kapitulációjával, 1945. szeptember 2-án ért véget. A harcok, melyek az európai, ázsiai és afrikai földrészen folytak, közel 70 nemzet vett részt. 57 millió civil és katona halálát okozták.

Magyarország embervesztesége 420 000 fő, a lakosság 4,7% -a.

A Nemzeti vagyont ért károk az 1938. évi nemzeti jövedelem több mint ötszörösét tették ki. A sínhálózat 40% - a elpusztult, a vasúti járművek nagy részét elszállították. A gyárilap 54% - a, a mezőgazdasági vagyont 20% - a veszett el. Az elhurcoltak és a hadifoglyok közül 200 000-en haltak meg a szovjet táborvilágban. 1944 – ben összesen hozzávetőleg 500 ezer magyar illetékességű zsidót deportáltak. Közülük 360 ezer soha nem tért vissza.

P S

Hozzászólás a milyen nyelvek voltak hatással a magyarra? című íráshoz

Halszagú elődeink

A magyar szókincsnek valóban majdnem a fele idegen eredetű. Sorrendben: szláv, török, német, latin, stb. e felett vitát nyitni dőre dolog lenne. Ugyanakkor viszont több mint a fele finn-ugor gyökerű. A régi vicc szerint a barátait mindenki megválogathatja, de a rokonait „készen kapja”. Ráadásul a fajtisztaság degenerációt, kreténizmust jelent. Amilyen hasznosak a szláv, germán, török és latin szavaink, ugyanilyen fontosak ezen géneink is az egészségünk magalapozásához. Az egysíkú génállomány genetikai kockázati tényező ezen betegségtípusnál. (Örökletes betegségek.) Finn

testvéreink Brüsszelben a legveszettebb ellenfeleink voltak. Megelőlegeztük nekik a bizalmat a NATO felvételükhöz. Reméljük meghálálják, és nem élnek vissza a bizalmunkkal. A magyar nyelv nem érzelmi kérdés. Nem alap sem a gögre sem a szégyenre. Nem az eredet minősít, hanem a tetteink. Senki sem kell szégyelje az őseit, de büszke csak a saját jócselekedeteire lehet. A származás nem ok senkinek a gögre. A magyar nyelvtan finn-ugor nyelvtan.

A finn beszéd hangzása megegyezik a mienkével. Nem szláv hangzású a magyar nyelv, nem is germán vagy latin, de a törökre kicsit, a finnre

nagyon hasonlít a magyar beszéd hangzása. Mégis honfitársaink többsége tagadja a „halszagú rokonságot”. Ahogy a liberális finnek is elhatárolodnak a keresztény – konzervatív értékrendünktől. Mi viszont a gendirt nem is

nevezhetjük értékrendnek, amit a finnek is képviselnek, mert az LMBTO nem értékrend, hanem az erkölcs teljes hiánya és tagadása. Nem érték, hanem értékhiány az erkölcstelenség.

Finnugor szavaink: testrészek nevei: fej, szem, száj, szív, kéz, vér. Rokonsági fok megnevezések: ös, vő, meny, fiú. Ösfoglalkozások szavai: hal (ászat), háló. Ár, íj, nyíl, lő, bogyó, méz, meggy. Igéik: lesz, néz, ad, tesz, eszik, iszik, áll, megy, él, fél. A legalapvetőbb és legrégebb szavaink mind finn – ugor eredetűek, de a finektől ötezer (5 000) évvel ezelőtt különváltunk. A türköktől ötszáz éve, de a szlávokkal és germánokkal még ma is együtt élünk és folyamatosan keveredünk. (Az erdélyiek még a latinokkal is.)

Losonci Miklós

Komor idők vidám esetei

Ahogy ezeket már itt – ott megírtam, nagyapám élete végig 10 (tíz) hektár, ahogy akkoriban számították 20 hold földet tudott összekuporgatni. Minden összerakosgatott pengőjéért földet vett mondván: „Ezt sem lebombázní,sem szétlőni nem lehet.”

Ahogy közeledtek az oroszok a II. világháborúban átköltöztek a Duna keleti oldaláról a nyugatira. Mondván, hogy a Dunán a világvégeig sem tudnak átkelni. Ráadásul Csobánkán telepedtek le. Ahol Szállasi is lakott (a patak túloldalán, a

székelykapus házban.) Mondván: „A főhadiszállás elfoghatatlan”. Nem törnek át! No pasaron! Nagyapám az első világháborút végigharcolta, a román fronton Szebenben. Ezért a másodikból már ki akart maradni. A sződi laktanyába került, de a helyesírása pocsék volt ezért ezt írta a feleségének: Hozz egy disznót Zödre, azért hazaengednek”. Zöd sehol sem volt a térképrn, ezért nagyanyám befogta a lovat a szekérbe, és Szödre vitte a hízót. Így jött haza az elég koros nagyapám a családjához.

Losonci Miklós

Bajusz Pista hutai legenda

Az esztergomi szolga bírósághoz, egyre több panasz érkezett Bajusz Pista betyár csínytevéseiről. A szolgabíró eleinte nem akarta elhinni, hogy egyetlen ember ilyen veszélyes lehet. Mikor az egyik napon Pilisszentlélek felől a pandúr járőrök megfosztva fegyvereiktől és egyéb felszereléseiktől tértek vissza szolgabíróságra, véget ért a szolgabíró türelme és kiadta a parancsot, elkapni a zsványt és behozni a megyei tömlöcbe. A pandúrok kapitánya, álig felfegyverzett pandúrokat küldött a Pilisszentlélek feletti erdőkbe.

Azokban az időkben útja a zsványunknak minél

gyakrabban vezettek, az erdőszéli juhásztanyára. Nem csak a finom sajtok, de leginkább a juhászgazda lánya Rózka* vonzotta őt, oda. Nagyon sokszor megfedte leányát:

- Hagyd őt, Rózka, derék, becsületes, bátor ifjú, de gondold bele, milyen életed lenne egy zsvánnyal. Őt elkapják és téged követni, ellenőrizni fognak. Tudod milyenek az urak. Vallatni fognak és végén halálra kínoznak. Fogadj szót édes lányom.

Hiábavaló, volt a sok beszéd és kérés Rózka, egyre jobban megkedvelte a zsványt és találkozásait senki nem tudta megakadályozni.

Egyszer eljött a végzetes nap. A pandúrok megpihenni betértek a juhász tanyára. Vallatták a juhászgazdát, nem látta-e a zsványt. Az árulásért nagy jutalmat, a bűjtatásért akasztófát ígértek. Sokáig gondolkodott a gazda elárulni, vagy letagadni. Amikor az egyetlen leánykára gondolt és a sorsára, az árulás mellett döntött.

Mikor a pandúrok, a következő héten ismét betértek a juhászszállásra, elárulta, hogy a zsvány, akit keresnek, nála volt a szálláson, és hogy ő maga mondta neki, hogy ismét térjen be hozzá. Azt, hogy hogyan fogják el a rafinált betyárt a pandúrokra, hagyta. Hogy minden a legnagyobb csendben történjék, csapdát eszeltek ki. Hoztak a juhászgazdának egy hordó finom bort, hogy vendégelje meg, szórjon altatóport a poharába.

- Amennyiben ez sikerül királyi módon leszel megjutalmazva. Mi a közelben leszünk. Elég háromszor füttyentened. De annyi neked, ha becsapsz! A zsvány helyett téged fogunk

elhurcolni! – fenyegették meg a gazdát és elmentek.

A juhászgazda mindent úgy tett, ahogy a pandúrok megparancsolták., és még azon az éjszakán elkapták a zsványt és a megyei tömlöcbe vitték. A juhászgazda árulását, a nép meg nem bocsátotta. Egy bizonyos éjszakán lángok csaptak fel a juhászszálláson és a gazda áruló lelke is velük együtt szállt el.

A szerencsétlen Rózka is örökre eltűnt arról a vidékről, és az elnyomott jobbágyság sokáig énekelt az igazságos zsványról....

Az ösvényeket, amelyeken a zsvány lába lépdelt, már rég benőtte az erdő.

Arról a vidékről, már rég elfűjték az urak hatalmát és kegyetlenségét a viharok. Az idősök elbeszéléseit továbbadták az utódok és így megőrizték emlékét Bajusz Pistának, mint a feudalizmus elleni zsványnak.

Széllal szemben nem lehet... Vagy mégis?

A magyarországi szlovák irodalom, mint csoda Magyarországi szlovák irodalomról beszélni vagy írni egyre nehezebb. Évtizedekkel a nemzetiségi létünket alapjaiban megrengető, de reményeink szerint végérvényesen soha be nem fejeződő nyelvváltás korszaka után, s egyben emberöltőnyivel túl irodalmunk aranykorán egyre jobban fáj minden őszinte önreflexió. A lehúzott redőnyök szimbolikája mögött lelkünkben halk rekviemek szólnak, pedig nem is olyan régen még mennyire tiltakoztunk az élő halott, eleve(nen) eltemetett státuszunk ellen. A miértekre és hogyanokra persze már akkor nagyban kerestük a válaszokat, amikor maroknyi hazai szlovák irodalmárunk kollektív alkotói válságáról még szó sem volt. A felgyorsult nyelv- és identitásvesztés fagypontja idején tavaszi fecskerajnak képzeltük magunkat; szembeszegülve az elemekkel és áramlatokkal szárnyaszegett vergődésünk rémképe

csak valami valószínűtlen szürreális kísértetnek tűnt. Pedig tudhattuk /volna/: Széllal szemben nem lehet... Vagy mégis? A hálátlan utókor sok rosszat elmondhat rólunk, titulálhat minket álmodozó örülteknek, a realitás talajáról elrugaszkodott, finom-lelkű firkászoknak, vagy akár izmusokkal nem eléggé beoltott, a korszellem hyper-superpost-poszt-pózoló modernitását meg sem közelítő, lelkes-jóhiszemű amatőröknek is, de azért azt, hogy mi legalább megpróbáltuk, nem vitathatja senki. Mint ahogyan azt sem, hogy messze túlmutattunk a kirakat-politikás majom-parádén, a túlpúderozott, minden-nagyon-jó – minden-nagyon-szép nemzetiség-képen, és hogy a lényegre fókuszáltunk, ráirányítottuk a figyelmet minden nemzetiség megmaradásának alfájára és ómegájára: a nyelvre.

Az elkövetők is áldozatok

Mindezt oly korban, amikor hamis próféták hada harsogta saját korlátoltságának, önfeladásának, beszaróságának és árulásainak önfelmentő igéjét: „Magyarul is lehetünk szlovákok, nem is igazán fontos, hogy tudjunk szlovácul, elég az, ha szlováknak érezzük magunkat, ha kötődünk a gyökereinkhez...” Persze, hogyne, naná, hogy ne/m/..., bizonyos szempontból, ha úgy vesszük... bizony, ők, sőt az elkövetők is áldozatok... Ragozhatnánk tovább is a témát, a makro- és mikro társadalmi közeget, ecsetelhetnénk még a hazai

szlovákok általános állapotát, közben okkal-joggal szidhatnánk az elmúlt évszázad politikai, oktatási és egyéb rendszereit, mai magyarországi szlovák irodalmunkkal kapcsolatban azonban a legfontosabb, hogy minden eddig felemlített (és jó sok egyéb) nehézség ellenére létezik. Mondhatnánk, csodával határos módon, ami persze nem lenne teljesen igaz, mert a hazai szlovák irodalom pusztá léte is maga a csoda.

Fuhl Imre 2011

Nagy emberek bölcs mondásai 12 idézet Tibor atya gyűjteményéből

- A legnagyobb gyengeség, a gyengeség nem elismerése.
- Nem kell mindig a legjobb, sokszor a jó is jó.
- Vannak, akik azt hiszik, hogy a szólásszabadság az, hogy ők bármit elmondhatnak, amit csak akarnak, de felháborítónak tartják, ha valaki visszaszól.
- Istennek jó oka volt rá, hogy határt szabott az emberi életnek. - És mi volt ez az ok? - Hogy értékessé tegye.
- A hazugság nem válik igazsággá. A gonoszból nem lesz jó. A hamisból nem lesz igaz, csak azért, mert a többség elfogadja.

- Általában csak próbálják lerombolni mások boldogságát, akik nem találják a sajátjukat.
- Bölcs nagyapám aranyköpése: Inkább legyek a kocsmában az asztal alatt, mint a kórházban az asztalon!
- Olyan világot élünk, amikor az ember előbb bízhat meg egy állatban, mint a saját embertársában.
- Csak a fizikai gyökereket lehet kitépni! A lélek gyökereit soha!
- A gondolat összetett és kimondható, az igazság egyszerű és kimondhatatlan.

Egy szorgalmas élet tragikus vége

Tragikus körülmények között fejezte be életét Vanyák József, aki az akkori Csehszlovákiában látta meg a napvilágot 1958. Augusztus 23 – án. Hat éves korában szüleivel, testvéreivel Magyarországra költöztek és végül szülei szülőhelyén Pilisszentlászlón telepedtek le. Itt töltötte gyerekkorát nagy családjával, szüleivel és hét testvérével, majd felnőttként is itt alapított családot. Itt végezte el Általános iskolai tanulmányait. Az iskola végeztével 14 évesen kezdett dolgozni at Óbuda Termelőszövetkezetnél Békásmegyeren, ahol 34 évet töltött el. Szeretett ott

dolgozni, az évek alatt sok – sok barátra és emlékekre tett szert. Az Óbudai Kertészet megszűnése után más területeken kezdett el tevékenykedni. Dolgozott az építőiparban, a szentendrei Skanzenban, és Pilisszentlászlói Önkormányzaton is.

A 80-as évek elején, Székesfehérváron kezdte el katonai szolgálatát, mely másfél évig tartott. Már katonaság a alatt eljegyezte Szlovák Jolánt, akivel 1982 nyarán házasságot kötött.

1983 áprilisában megszületett első kislányuk Mónika és ekkor döntöttek úgy párjával, hogy itt az

ideje a családi otthonuk megteremtésének. 1983 – ban nekiálltak az építkezésnek. 1986 szeptemberében érkezett meg Timea második lányként a családba. Gyermeküket szépen és tisztelősen nevelték, a család jelentett neki mindent. Odaadó apa és férj volt. A faluban mindenki a becenevén „Medveként ismerte”, melyet még gyerekkorában édesanyja ragasztott rá, mondván ne egyen annyit, mert már most is olyan, mint egy kismédve!

Ez a név egész életén keresztül elkísérte és mindenki csak medveként emlegette. Nagyon jó kedélyű ember volt, imádott viccet csinálni mindenből. Szerette a jókedvet és szeretett a humorával a társaság középpontjába kerülni. Kedvét lelte a mulatozásban. Akárkivel is találkozott össze, jó szó nélkül nem ment el mellette. Ha bárkin segíteni tudott, azt szó nélkül megtette.

Köszönjük, hogy voltál nekünk!

Szerettünk és soha nem feledünk!

Angol hadifogságban

A februári hadinapló c. megjelent írás folytatása

A fegyverletételt követő megállapodás értelmében a dán-német határ átlépésével a magyar katonák angol hadifoglyok lettek, és először a Schleswig –Holstein tartományban felállított gyűjtőtáborokba kerültek, ahová gyalogmenetben kellett megtenniük az utat. Édesapámék – több helyszínen – egész szeptemberig itt maradtak, majd a brit megszállási övezet egy másik részén, Észak-rajna Vesztfália tartományban, szabályos hadifogolytáborokban helyezték el őket.

1945. május 19.

Átléptük a dán - német határt, itt a dán-német határon már angol katonák fogadtak. A fegyvereket, ami nálunk volt, be kellett adni. A fegyvereket tüzre tették, megnézték, hogy van-e a csőben töltény és dobták a tüzre. Hihetetlen volt, amint égtek a puskák. A tisztek és tisztések rangja megmaradt, de megmaradtak a derékszíjak is. Az üteg-parancsnokunknak a kardja a kocsis oldalán volt kidugva. Angol tiszt ezt meglátta és odalépett a kocsis oldalához, és kihúzta. Ezt észrevette a Sárközi Gedeon hadnagy úr és odalépett jelezvén,

hogy a kard az övé. Valószínűleg az angol tudott egy kicsit németül, mert a hadnagy úr németül szólt. Az angol jelezte, hogy nem dobja a tüzre a kardot, hanem megtartja magának emlékné. A hadnagy úr csak a tisztis bojtot kérte el róla, és le is vette, az angol kezét nyújtott neki, és mi jöttünk tovább.

1945. május 20.

Ma is tovább vezetett az utunk.

1945. május 21.

Pihenés egy majorban, a lábam, a combom még mindig nagyon fáj.

1945. május 24.

Én is gyalog indultam tovább, de kocsira szorultam a lábfájással. Sátrakban lettünk elszállásolva Észak-Németországban az Északi-tengertől egy kilométerre.

Hideg szeles esős idő van, fázom, nem érzem jól magam, annyira fáj a lábam. Konc szakaszvezető azt javasolta, hogy tegyenek át a hadikórházhoz, de az üteg-parancsnokom nem engedte meg. Egy embert sem szabad elhagyni, mondta a hadnagyúr.

Tisztelettel gondolok rá!

1945. május 29.

Dr. Zonda László karp. Tizedes vezetőorvos az ínrándulásom miatt szolgálatmentességet és állandó pihenőt javasolt.

1945. május 31.

A lábam csak fáj, délelőtt kint voltunk a tengerparton, és néztük a tenger vizést, amint apad és dagad. Délután ismét beoltottak bennünket. Ötszáz méterre voltak az oroszok, illetve az ukránok, és térzenét adtak, minket is meghívtak. Ez a 106-ik ukrán brigád gyalogság, a magyar tüzéség mellé volt beosztva, de hálaistennek nem került rá a sor, bár a barátságunk igazán jó volt.

1945. június 4.

Volt egy vécsei kézigránátom, amit Szajolból hoztam, és magamnál tartottam. Ezt nem tudta senki, még jó hogy a dán határon nem vizsgálták meg a kenyérzsákomat. Ezt a kézigránátot az itt folyó csatornába dobtam. Kihúztam a biztosító nyelvet és eldobtam, hogy a levegőben jól megperdüljön, és lefeküdtem. Harmincig számoltam és robbant is. A kiképzésen úgy tanultuk, hogy a 28-32 másodpercre robban. Így is történt. Mivel a közelben nem tartózkodtak emberek, így nem vette észre senki.

1945. június 10.

Eljöttünk egy-két kilométerrel errébb. Itt Töningben 10 személyre adtak mozijegyet, nyolc tisztesnek és két honvédnek. Engem is magával vitt a parancsnokom. A filmen régi magyar színésznő, Rök Marika is szerepelt.

1945. június 23.

Eljöttünk erről a helyről is, itt nagyon kevés jó idő volt. Töning város mellett, a széles folyón német motoros hajóval hordtak át bennünket és még tíz kilométert gyalogoltunk. Egy tanyában lettünk elszállásolva. Itt már jobb az időjárás, és a gazdálkodás is fejlettebb. A lábam még kicsit fáj, de gyalogolni már tudtam.

1945. június 30.

Éjszakánként a csillagok és a göncölszekér állását figyeltük, hogy merre van Magyarország.

1945. július 1.

Ma jöttek vissza az alakulathoz azok a bajtársak, akiket még Dániában kiválogattak, és elvitték őket Koppenhágába, egy nagy hadikórházba, segítkézni, takarítani. Ferenci Bálint bajtársam, aki

kunmadarasi az is ott volt. Mikor visszajözz, azt mondta, hogy katona holttesteket kellett hordani mindennap, olyan volt az undoruk, hogy három napig enni sem tudtak, úgy elment az étvágyuk. A halottak között magyarok is voltak, és úgy gondoltam, hogy megpróbálok írni egy verset, melynek ezt a nevet adom.

Elhagyott katona sírok

Hős magyar katonák honvédek

Ismeretlen földön nyugszotok, pihentek.

Messze vagytok távol a szülőfalutól,

Nem csilingel a kisharang esti alkonyatkor:

Nincsen sírotoknál virágos kikelet,

Fellegek suhannak hamvaitok felett.

Nem tesznek virágot az elhagyott sírra,

Nemkeresi párját daloló pacsírta.

Magyar temetőben jobban nyugodnátok,

Ahol gyermekek tesznek sírhantra virágot.

Akácfaik orgonák, szép magyar virágok,

Borítanak be a sirt frissen tireátok.

Hol merre pihentek, azt az Isten tudja,

Hol alussza örök álmát sok magyar katona.

Sok árva gyermek siratja az apját,

Fiatalasszony a szíve választottját.

Árvák sóhajától leng a búzakalász,

Hős katonák vére táplálja a Tiszát.

Kárpátok tetején, lent a Nagyalföldön,

Magyar vér piroslík, minden kis göröngyön.

Katonák porából nő ott ki a fűszál,

Fent a levegőben árvák sóhalya száll.

Árvák imádkoznak madárénekekkel,

Özvegyek siratják őket dicsérettel.

Segítse az Isten az árva magyarokat,

Ne érezze senki a nagy fájdalmakat.

Hedd zengjen boldogan fel a magyar nóta,

Megáld a jó Isten, nem veszünk el soha.

Bércek tetejéről szellő azt suttogja,

Pihenjél nyugodtan hős magyar katona!

Róka Ildikó

A Pilis különös atmoszférájú vidékén nem hétköznapi emberek élnek – röviden így összegezhetném, hogy milyen élményekkel tértünk haza Keszthőlcéről. A település őrizi szlovák nemzetiségi hagyományait. Az itt élők a mindennapokban egymás között ma is leginkább szlovákul beszélnek, és a Pávákör is helyi gyűjtésű népdalokkal örvendeztetett meg bennünket. Felmentünk a Pilis lábához, ahol a szirtek szinte ránk dőltek, ellátogattunk a Tájházba, a Helytörténeti-és bányásmúzeumba. Klastrompusztán megcsodáltuk a Boldog Özséb alapította pálos kolostor romjait, de a Szent Kelemen templomban is találtunk különlegességet: itt látható Közép-Európa legnagyobb mozaik oltárképe, amit a kesztőlci születésű festőművész,

Nyilasi Tibor készített. A világ különböző pontjairól küldte Keszthőlcire a változatos színű kőzeteket, amelyekből gyönyörű képet alkotott. A Pilis védett völgyében megbúvó településen nagyon jó adottságok vannak a szőlőművelésre. Keszthőlcön a házak között is prэшázak állnak, amelyek jó részében még borászkodnak a helybéliek.

Ugyanígy kedvezőek az adottságok a gyógynövény termesztésnek. Különösen illatos levendula, kakukkfű, bodza és számtalan jótékony hatású növény található a kertekben, melyekből az itteniek nem csak teákat készítenek, de szörpöt, fröccsöt, mártást, sőt masszázsolajat, fürdősót és szappant is. A helyi termékek között pedig finom zöldségek, gyümölcsök, húsaruk és tejtermékek is vannak, nem csoda hát, hogy a kesztőlci ételek ennyire ízletesek. A következőket készítettük az Ízörzők műsorába:

- Füstölt húsleves – Ujdená polevká
- Zsemlegombóc – Velke haluski
- Krumplisaláta – Krumplové salát
- Tepsis krumplibaba – Krumplová baba
- Tarkedli – Lívanki
- Keszthőlci lakodalmas paprikás sztrapacskával – Veszéloví paprikás
- Levendulás pogácsa
- Karácsonyi ostya – Vánocsne opladki

Keresztneveink Jeles névnapok áprilisban

REZSŐ = RUDOLF = RAUL vértanú. Meghalt 1294. április 17. Élete legendás: Bern város krónikája szerint Rudolf keresztény fiút szüleitől erőszakkal elrabolták, és halálra kínozták. Tetemei a berni temetőben nyugsznak. Neve az Erdmann szerint az ónémetben: hírnevet kedvelő.

EMMA = Emmy özvegy. Meghalt 1040. Ünnepe: április 19. Kuidgár gróf özvegye, minden vagyonát a szegények között osztotta szét, majd kolostorba vonult. A férje emlékére épített templomban őrzik

épségben maradt kezét. Jelentése az ónémetben: szorgalmas házas.

GYÖRGY vértanu. Meghalt 303. Ünnepe: április 24. A katolikus egyház egyik legáltalánosabban tisztelt szentje volt és hősieb bátorsággal tett hitet. Krisztus igazsága mellett. Etért a legborzasztóbb kínok között nyerte el a vértanúság koronáját. Már életében a legendák aranyzálaival vonták be történeti alakját. A művészek úgy ábrázolják hősünket, hogy lóháton ülve a ló lábánál fekvő

sárkányt lándzsájával átszúrja, mert egész élete küzdelem volt a gonosz szellemmel. Már Szent

István az ország védőszentjévé választotta. Szent György a katonaság, testőrség, vadászok védőszentje. Egyike a 14 segítő szentnek. Segítségét kérjük háborús időkben. György (Gyuri, Gyurka, Gyurica) = Georgius a görögben: földműves.

GYULA Horka fia s Erdély meghódítójának Töhötömnek unokája. 950 táján Konstantinápolyban megkeresztelkedett. A hagyomány szerint Erdélyben térítő munkát végzett. Sarolta nevű csodásan szép leányát Géta fejedelem vette nőül s e házasságból származott Szent István királyunk. Gyula fejedelemnek mennyei pártfogója Szent Gyula pápa, kinek ünnepe április 12. Gyula = Julius a görögben: pelyhes ifjú. (A bolgár – törökben: fénylő fáklya).

Stará mat' vpravievali

Suchý apríl nie je po vôli gazdom.
 Aprílová a májová voda vypije víno.
 Na Veľký piatok sa štipia ovocné stromy.
 Keď pinka v apríli nepinká, zamrzla jej bundička i perinka.
 Búrky a mrazy sa v apríli striedajú.
 Na svätého Vojtecha v každom dolku pol mecha.
 Konope siate pred Dzurom sú dobré.
 Človek v poli na Jura úrodu si rozbúra.
 Mokrá apríl, suchý jún.
 Kol'ko žaby pred Markom škrečia, tol'ko po ňom rady mlčia.

Nagymama mondta

Száraz Április nem akarata szerint van a gazdának.
 Áprilisi és májusi víz kiissza a bort.
 Nagypénteken oltják a gyümölcsfákat.
 Ha a cinke áprilisban nem csiripel, lefagyott a tollazata.
 Viharok és fagyok váltakoznak áprilisban.
 Szent Györgykor kezd zöldülni a moha
 György előtt vetett kender a jó.
 Férfi a mezőn, György napján elrontja a termést.
 Nedves április, száraz június.
 Mennyi béka brekeg Márk előtt, utána annyi hallgat örömet.

Puskás Ferenc

Puskás Ferenc szegény sváb családban született Purczeld Ferenc néven (a dokumentumok szerint április 1-jén, az Uzsoki utcai kórházban, azonban az esetleges április 1-i tréfák elkerülése végett a születésnapját április 2-án ünnepelte).

Édesapja, id. Purczeld Ferenc (1903-1952) a Kispest FC játékosa volt, majd a Kispesti AC és jogutódjának, a Budapesti Honvéd edzőjeként dolgozott. Édesanyja Bíró Margit

(1904-1976) varrónő volt.

A család 1937-ben magyarosította nevét Purczeld-ről Puskásra. A családban az anya és a gyerekek már nem beszéltek németül. Korai éveit egy kispesti házban töltötte, 32 felnőtt és 132 gyermek társaságában. Tehetséges labdarúgó volt, már gyerekkorától kezdve remekül futballozott. Pénz hiányában ekkor még általában rongyokból és harisnyanadrágból készített labdával játszott a közeli

grundon, ahol társaival napi tíz órát is eltöltött. Legjobb barátja, későbbi csapattársa, a szomszédban lakó Bozsik József (Bozsik Cucu) volt. Édesapja mindkettejüket tehetségesnek találta és igyekezett csiszolni a játékokon. Puskás már 15 évesen bekerült a kispesti felnőtt csapatba (a húszéves alsó korhatár kijátszása érdekében hamis adatokkal, Kovács Miklós álnéven), nem sokkal

azután, hogy édesapja edzőként átvette azt. A csapat tagjaként 1943 őszén játszott legelőször, miután egy influenzajárvány miatt több játékosnak is távol kellett maradnia a nagyváradi NAC elleni mérkőzéstől. Ekkortájt kezdték idősebb játékosársai Puskás Öcsinek szólítani, és ebből az időszakból származik a Sváb becenév is.

Álomutazás 2016

2016. április 29 – május 1. kétéjszakás háromnapos emlékezetes kiránduláson vettünk részt egy húsz fős kisbusszal. Első megállónk a magyaroknál is kedvelt Donovaly, majd Besztercebánya, Lőcse (Városháza – Európai festészet 16.- 18. század. Ezt követően Késmárk. Éjszaka a Magas Tátrában, majd Zakopáné, Csorba tó, Liptószentmiklós

(Múzeum), Rózsahegy (Szent András templom), Zólyom (Várkastély - Nemzeti galéria). Késmárkon Haáz Imre és Vanyák Gábor elhelyezték a Dombai Gáborné Jutka által készített és ajándékozott koszorút. Szinte hihetetlen, már hét esztendő telt el a résztvevők szerint is „álmotutazás - kirándulás” óta.

Humor

NEM TARTHAT ÖRÖKKÉ

Lajos bácsit nagy nehezen rábeszélte a felesége egy téglából készült csirkeólat megépítésére.

Őszi esős idő volt. Lajos bácsi bekeverte a régi fateknőbe a kertben kiásott agyagból a falazáshoz szükséges agyagot, majd az előző napon elkészített alapra lerakta az első sorokat, azután kihívta az asszonyt.

- Gyere, nézd meg, jó lesz így? – kérdezte.

- Jónak jó, csak szűk! – válaszolta felesége.

- Az nem baj, lesz elég hely benne, mert emeletesre terveztem – magyarázta férje.

- No, akkor jó! – nyugodott meg a ház asszonya.

Lajos bácsi megörülve a dicséretnek, meg aztán a kezdő sorok lerakásával a nehezén már túl van, elindult a kocsmába meginni a szokásos féldecijét. A barátja is kért neki, amit illet viszonzni. Így lett

abból három - négy feles is, ezután elindult haza megépíteni a csirkeólat. A szemerkélő őszi eső sem tudta eltántorítani tervének befejezésétől, amit még sötétedés előtt befejezett.

- Milyen szép lett! – dicsérte felesége.

No, megörülve a dicséretnek, ismét visszament egy-két fröccsre a kocsmába.

Vacsorára hazatért, azonban az agyagba rakott vizes téglából készült falakat elfelejtette letakarni.

Az éjszakai nagy eső kimosta az amúgy is vizes téglák közül a sarat, ezáltal az építmény összedőlt.

Ezt reggel elsőnek a felesége látta meg. Kihívta urát. – Hát, milyen munkát végeztél? – vont a felelőségre.

Lajos bácsi nézte a szétdőlt falakat, majd megszólalt.

- Mit gondoltál örökké fog tartani?

Korvín Mátyás

1490. április 6. szélütésben meghalt Mátyás királyunk.

Hunyadi János két utódot hagyott. Legidősebb fiú László azt várta, hogy édesapja halála után a főkapitányi funkció neki jut. V. László azonban a posztra legközelebbi tanácsadóját, édes nagybátyát Chillei Ulrik főurat nevezte ki.

Hunyadi László és Chillei Ulrik között konfliktus tört ki, amely Chillei halálával végződött. V. László király Hunyadit bebörtönözte, és röviddel utána kivégezték.

Utószülött László halála után a magyar trónra Hunyadi János másik fia Mátyás tartott igényt. 1458. január 1. az országgyűlés királynak megválasztotta. A választást III. Frigyes nem ismerte el. A zűrzavarok után, amelyben hányódott az ország, Mátyás királynak nem volt könnyű feladata. Kezeit legjobban az országgyűlés az uralkodó hatalmát korlátozó törvényeivel bilincselte meg. Hatalmát energikusan kezdte gyakorolni. A nemesség hatalmát csökkentette. Néhány magasabb állásokba, új embereket ültetett. A nemesség ellene összeesküdött és magyar királynak III. Frigyeset választotta. Mátyás a főurak ellenállását letörte. Sok rendelettel és gondoskodással sikerült az országban rendet teremtenie. A testvérek ellen is határozottan lépett fel és néhány csatában őket szétverte. Katonáságot zsoldos hadsereggé átszervezte. Később határon túli hadjáratokba kezdett. Morvát, Sziléziát legyőzte és Lengyelország ellen is harcolt, több éves harc által néhány Osztrák várost és várat elfoglalt. Mátyás király, kit hunyadiak címere a holló után Korvinnak (a latin corvus) neveztek a legelismertebb és legerősebb magyar uralkodók közé tartozott. Emlékét a jobbagyság, jólelkű és igazságos királyként örizte meg.

MŰVELT URALKODÓ

Mátyás alaptudását, valószínűleg szülővárosában Kolozsváron a dominikánus szerzeteseknél szerezte. Családi székhelyén lehetősége nyílt sok

művelt idegen főleg olasz emberfők megismerésére. Nevelői tanult humanisták, mindenekelőtt Vitéz János, a későbbi esztergomi érsek. Prága elfoglalása után, ahová Utószülött László király vitte, befejezte a latint, és csehül is nagyon jól megtanult.

Már 1458 márciusában Ján Zsizska, aki katonáival északon még mindig jelentős területet uralt, IV. Kázmérral tárgyalni Lengyelországba ment. III. Frigyeshez hasonlóan cselekedett. Lengyel király felesége, Utószülött Lászlónak testvére volt és Zsizska a lengyel uralkodó érdeklődését a magyar trón iránt

fel akarta kelteni. Ugyanakkor katonai segítségét is felajánlotta. IV. Kázmér elvetette, nos Zsizska a szolgálatába lépett és a német lovagrend ellen ment harcolni. 1460 Magyarországra visszatért, megpróbált Mátyással kibékülni, de hiába. Közöttük kemény harcok törtek ki. Leginkább Gömörben és Nógrádban. Végül kibékültek és a király Zsizskát szolgálataiba fogadta. Zsizska az oldalán harcolt a törökök és husziták ellen. Cselekedetei az igazságos Mátyásnak, mint a szegények és elesettek védelmezőjének, a mai napig megmaradtak. Ezekről számos irodalmi alkotásban is olvashatunk.

Ezekon kívül számos épület, Visegrádi királyi palota vagy iparművészeti remekmű Márványkút tanúsítja nagyságát. Pozsonyi Istropolita egyetem megalapítása szintén bizonyítéka a kultúra terjesztésének.

Mondták róla „Meghalt Mátyás király meghalt az igazság”.

Impresszum:

A szerkesztőség címe: 2009 Pilisszentlászló, Petőfi S. u. 55.

Felelős szerkesztő - kiadó: Franyó Rudolf

E-mail: franyorudolf@citromail.hu | Tel.: 06 20 947-9243, 06 26 338-093

Megjelenik havonta • Iktatószám: CE/15092-2/2015